

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4077/2020
24.02.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Зорана Хаџића, чланова већа у правној ствари тужилаца АА, ББ и ВВ, сви из ..., чији је заједнички пуномоћник Срђан Миловановић, адвокат из ..., против туженог ГГ из ..., чији су пуномоћници Желимир Џамбић и Марко Пантовић, адвокати из ..., ради чинидбе, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 5427/19 од 14.05.2020. године, у седници већа одржаној дана 24.02.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 5427/19 од 14.05.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Ужицу П 1722/19 од 27.06.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужилаца којим је тражено да се обавезе тужени да тужиоцима преда у посед и слободно располагање непокретност – шуму шесте класе, површине ба 49 м², на кат. парцели бр. .../... уписаној у ЛН ... КО Ставом другим изреке, обавезани су тужиоци да накнаде трошкове поступка туженом у износу од 175.756,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 5427/19 од 14.05.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужилаца и потврђена је првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одређено је да свака страна сноси своје трошкове другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су изјавили ревизију због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка.

Испитујући правилност другостепене пресуде у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужилаца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а на друге повреде ревизија одређено не указује.

Према утврђеном чињеничном стању, правном претходнику тужилаца у току 1959. године је на основу Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта, национализовано земљиште на подручју КО ..., између осталог и кп. бр. .../... и кп. бр. .../... и исто је постало друштвена својина. Делимичним решењем Агенције за реституцију од 16.12.2015. године, враћено је тужиоцима као законским наследницима бившег власника на национализованој непокретној имовини, између осталог и кп. бр. .../... површине од 0.33,56 ха и кп. бр. .../... површине од 0.03,37 ха, и утврђено право својине на овом земљишту тужиље ВВ са уделом од $\frac{1}{2}$, а тужилаца ББ и АА са уделима од по $\frac{1}{4}$, након чега су они у јавним књигама уписани као сувласници ових пацела. Док је земљиште било у друштвеној својини, захватом делова кп. бр. .../... и кп. бр. .../... формиран је пут од ломљеног камена ради прилаза парцели туженог.

Наиме, тужени ГГ је на основу уговора о купопродаји од 04.11.1988. године, постао власник кп. бр. .../... КО Ради прилаза кп. бр. .../... и прикључења на јавни пут, тужени је водио парницу пред Општинским судом у Чајетини, ради конституисања службености, против тужене Општине Чајетина, као тадашњег корисника кп. бр. .../... и кп. бр. .../... КО ... и ЈП „Дирекције за уређење и изградњу општине Чајетина“, окончану правноснажном пресудом П 35/04 од 28.04.2004. године којом је у корист повласне парцеле кп. бр. .../... КО ..., установљена стална службеност за пролаз пешице, путничким и теретним возилима, трактором и запрегом, путем који се пружа преко парцеле кп. бр. .../... КО ..., чији корисник је Општина Чајетина, описаним правцем, који почиње од јавног асфалтног пута улице у насељу Палисад, преко послужне парцеле .../... КО ..., пружа се правцем исток-запад поред јужне међе кат. парц. .../... КО ... у дужини од 21 метара, а потом скреће правцем југоисток-северозапад у дужини од 19 метара, све у ширини од 3,5 метара, ради директног прикључења наведене повласне парцеле на јавни асфалтни пут у насељу Палисад и обавезана је тужена ЈП „Дирекција за уређење и изградњу општине Чајетина“ да о свом трошку изврши уређење правца ове установљене службености, тако што ће са правца службености отклонити три стабла букве и на првом делу дужине од 21 метар извршити посипање и уградњу ломљеног камена у слоју дебљине од 30см, а на другом делу до уласка у повласну кат. парцелу у дужини од 19 метара извршити ископ земље у виду засека како би се формирао коловоз ширине 3,5 метара. После правноснажности те пресуде, дошло је до добровољног извршења, и то путем идентификације путног правца из пресуде П 35/04 у току 2004. године и уређење установљене службености, тако што је формиран пут присут ломљеним каменом и поваљан тампоном, а при извођењу радова од стране ЈП „Дирекције за уређење и изградњу општине Чајетина“, захваћен је део кат. парцеле бр .../... КО ..., тада у друштвеној својини. У 2004. години формиран је пут од ломљеног камена у целој дужини трасе, од асфалтног пута до повласне парцеле. Тужени је од 2004. године овај путни правац користио за прилаз кат. парцели .../... КО

Да би се пут асфалтиро као коловоз, у складу са пресудом, тужени је 04.09.2015. године поднео захтев Савету Месне заједнице Златибор за асфалтирање прилазног пута. Захтев је прихваћен и по решењу Општине као корисника земљишта у моменту подношења захтева, ангажована је приватна фирма која је дуж трасе пута довезла 09.06.2017. године камени тампон за асфалтирање трасе. Када је асфалтирање започето у јуну 2017. године, на радњу довожења камене дробине, реаговао је тужилац АА тако што је забранио извођење ових радова на кп. бр. .../... КО ..., па је овде тужени против овде тужиоца поднео тужбу ради сметања државине права пролаза преко кат. парцеле .../... КО ... и .../... КО ..., а све ради коришћења пролаза за долазак до повласне парцеле број .../... КО Тужба је поднета Основном суду у Ужицу и предложена привремена мера, усвојена решењем суда П 813/17, којим је наложено туженом АА да омогући ГГ да тампон који је истоварен у гомилама дуж целог правца пута описаног у решењу, поравна и поваља и да му дозволи извођење радова на поравнању пута и омогући несметано право коришћења пролаза на овом делу пута, а ради доласка до парцеле кп. бр. .../... КО ... и стамбеног објекта који се на њој налази.

По прихваћеном налазу вештака геометра, службеност која је конституисана пресудом Општинског суда у Чајетини П 35/04 од 28.04.2004. године, у природи пут, захвата и кп. бр. .../... која је изостављена у изреци те пресуде, јер је немогуће проћи до повласне парцеле туженог, а да се не пређе преко ове парцеле. У међувремену је дошло до препарцелизације. По стању у катастру из 2018. године, због промене облика и површине кп. бр. .../... и .../..., актуелно службеност која је конституисана пресудом Општинског суда у Чајетини П 35/04 од 28.04.2004. године прелази преко кп. бр. .../.. КО ..., на начин ближе описан у пресуди првостепеног суда.

Код овако утврђеног чињеничног стања, одлукама нижестепених судова одбијен је, као неоснован, тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцима преда у посед површину ба 49м2 катастарске парцеле број .../..., уз образложење да је тужени стекао право сталне службености пролаза постојећим путем преко ове парцеле, као и да стечено право стварне службености пролаза није изгубио ни враћањем ове парцеле тужиоцима, као правним следбеницима лица коме је предметна кат. парцела национализована.

Одредбом члана 21. став 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, предвиђено је да се непокретности враћају ослобођене хипотекарних терета који су установљени од момента њиховог потраживања, а постојеће стварне службености које су конституисане у корист и на терет непокретности не престају.

Другостепени суд је прихватио чињенично стање утврђено првостепеном пресудом, укључујући налаз и мишљење вештака геометра да се службеност пролаза који је у корист парцеле туженог као повласног добра, у јасно наведеним мерама и границама конституисана пресудом Општинског суда у Чајетини П 35/04 од 28.04.2004. године, простире не само кроз кп. бр. .../... КО ..., која је као послужно добро наведена у пресуди, већ и делом кроз кп. бр. .../... КО ..., тако да без обзира што у овој пресуди предметна парцела није изричито наведена као послужно добро, тужени је стекао право службености пролаза у мерама и границама постојећег пута и кроз кп. бр. .../... КО Након доношења пресуде Општинског суда у Чајетини П 35/04 од

28.04.2004. године, Општина Чајетина је до туженикове катастарске парцеле .../... КО ..., формирала пут за пролаз правцем који се простире делом и кроз спорну кп. бр. .../... КО ..., тако да је службеност пролаза преко .../... КО ..., конституисана и фактичким формирањем пута, будући да је Општина Чајетина као тадашњи корисник ове парцеле, имала право да у договору са овде туженим, који простиче из чињенице да је он прихватио овако формирану пут и фактички га користио, установи службеност пролаза и мимо мера и граница које су наведене у пресуди, а то би значило установљење службености правним послом између власника повласног и послужног добра, сагласно члану 51. ЗОСПО.

Према члану 51. Закона о основама својинскоправних односа, стварна службеност се заснива правним послом, одлуком државног органа и одржајем.

Одредбом члана 53. Закона о основама својинскоправних односа, прописано је да одлуком суда или другог надлежног органа стварна службеност се заснива када власник повласног добра у целини или делимично не може користити то добро, без одговарајућег коришћења послужног добра, као и у другим случајевима одређеним законом.

Другостепени суд је разлoзима навео и да на страни тужилаца не постоји право да на основу одредбе члана 37. став 1. Закона о основама својинскоправних односа, захтевају предају у посед ни дела кп. бр. 4547/5 који тужени користи за прилаз до своје кп. бр. 4547/4, а камоли целе те парцеле.

По налажењу Врховног касационог суда, ревизија тужилаца није основана у оспоравању правилности примене материјалног права.

Тужиоци су постали власници кат. парцеле .../... оптерећене службеношћу пролаза, којом се власник повласног добра кп. бр. .../... КО ... користи још од 1974. године. Право сталне службености пролаза и преко кат. парцеле .../... КО ... је установљено, иако она није у пресуди о конституисању службености наведена као послужно добро, али је делом захваћена формираним путем још док је била у друштвеној својини, из чега произлази да су неосновани ревизијски наводи којима се указује да предметна парцела није изостављена из цитиране пресуде услед техничке грешке, већ из разлога што је тужени без сагласности тужилаца и без правног основа заузео кат.парцелу .../..., а тек 2017. године започео уређење прилаза кат. парцели бр. .../..., којим наводима се у суштини оспорава утврђено чињенично стање, што у поступку по ревизији није дозвољено.

Такође, ревизијом се понављају жалбени наводи које је већ другостепени суд правилно оценио, дајући јасне, потпуне и правилне разлоге, које у свему прихвата и ревизијски суд.

Правилна је одлука нижестепених судова о накнади трошкова поступка, с обзиром да је донета сагласно одредби члана 153, 154. и 163. ЗПП и у складу са Тарифом о наградама и накнадама за трошкове за рад адвоката, Таксеном тарифом и Законом о судским таксама.

На основу изложеног, применом члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа- судија
Весна Субић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић